

Bryssel den 30 juni 2023
(OR. en)

11147/23

ECOFIN 672
UEM 206
SOC 498
EMPL 349
COMPET 693
ENV 772
EDUC 285
RECH 317
ENER 408
JAI 918
GENDER 149
ANTIDISCRIM 143
JEUN 187
SAN 424

NOT

från: Rådets generalsekretariat
till: Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet

Föreg. dok. nr: 9842/1/23 REV 1
Komm. dok. nr: COM(2023) 617 final

Ärende: RÅDETS REKOMMENDATION om Ungerns nationella
reformprogram 2023 med avgivande av rådets yttrande om Ungerns
konvergensprogram 2023

För delegationerna bifogas det ovannämnda utkastet till rådets rekommendation, som har diskuterats av rådet och Europeiska rådet och som grundas på kommissionens rekommendation COM(2023) 617 final.

RÅDETS REKOMMENDATION

av den ...

om Ungerns nationella reformprogram 2023 med avgivande av rådets yttrande om Ungerns konvergensprogram 2023

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken¹, särskilt artikel 9.2,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser², särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

- (1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241³, genom vilken faciliteten för återhämtning och resiliens (*faciliteten*) inrättades, trädde i kraft den 19 februari 2021. Faciliteten ger ekonomiskt stöd till medlemsstaterna för genomförandet av reformer och investeringar och utgör en finanspolitisk impuls som finansieras av unionen. I enlighet med den europeiska planeringsterminens prioriteringar bidrar faciliteten till den ekonomiska och inkluderande återhämtningen och till genomförandet av hållbara och tillväxtfrämjande reformer och investeringar, i synnerhet reformer och investeringar för att främja den gröna och den digitala omställningen och göra medlemsstaternas ekonomier mer resilienta. Den bidrar också till att stärka de offentliga finanserna och stimulera tillväxt och sysselsättning på medellång och lång sikt, förbättra den territoriella sammanhållningen inom unionen och stödja det fortsatta genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Det högsta ekonomiska bidraget per medlemsstat inom ramen för faciliteten uppdaterades den 30 juni 2022, i enlighet med artikel 11.2 i förordning (EU) 2021/241.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Den 22 november 2022 antog kommissionen den årliga översikten över hållbar tillväxt, som inledde 2023 års europeiska planeringstermin. Den 23 mars 2023 godkände Europeiska rådet prioriteringarna i 2023 års årliga översikt över hållbar tillväxt, som är inriktade på de fyra principerna för konkurrenskraftig hållbarhet. Den 22 november 2022 antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011, även 2023 års rapport om förvarningsmekanismen, enligt vilken Ungern var en av de medlemsstater som kunde påverkas eller riskerade att påverkas av obalanser. En fördjupad granskning skulle därför behövas. Kommissionen antog också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet och ett förslag till 2023 års gemensamma sysselsättningsrapport med en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningspolitiken och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Rådet antog rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet⁴ (2023 års rekommendation om euroområdet) den 16 maj 2023 och den gemensamma sysselsättningsrapporten den 13 mars 2023.
- (3) Unionens ekonomier uppvisar visserligen en anmärkningsvärd resiliens, men den geopolitiska situationen har fortfarande en negativ påverkan. Unionen står orubbligt sida vid sida med Ukraina, och unionens ekonomiska och sociala agenda är inriktad på att på kort sikt minska de negativa effekterna av energichocker, både för utsatta hushåll och företag, och på att fortsätta satsningarna på den gröna och den digitala omställningen, stödja en hållbar tillväxt för alla, skydda makroekonomisk stabilitet och öka resiliensen på medellång sikt. Den är också starkt inriktad på att öka unionens konkurrenskraft och produktivitet.

⁴ Rådets rekommendation av den 16 maj 2023 om den ekonomiska politiken i euroområdet (EUT C 180, 23.5.2023, s. 1).

- (4) Den 1 februari 2023 lade kommissionen fram ett meddelande med titeln *En industriplan i den gröna given för nettonollåldern (industriplanen i den gröna given)*. Industriplanen i den gröna given syftar till att öka konkurrenskraften för unionens nettonollindustri och stödja en snabb omställning till klimatneutralitet. Den kompletterar de pågående insatserna inom ramen för den europeiska gröna given och REPowerEU. Den syftar också till att skapa bättre förutsättningar för att utöka unionens tillverkningskapacitet vad gäller den nettonollteknik och de nettonollprodukter som behövs för att unionens ambitiösa klimatmål ska uppnås, och till att säkerställa tillgång till relevanta kritiska råvaror, bland annat genom att diversifiera anskaffningen, exploatera geologiska resurser på lämpligt sätt i medlemsstaterna och maximera återvinningen av råvaror. Industriplanen i den gröna given bygger på fyra pelare: ett förutsebart och förenklat regelverk, snabbare tillgång till finansiering, ökad kompetens och öppen handel för resilienta leveranskedjor. Den 16 mars 2023 lade kommissionen fram ett ytterligare meddelande med titeln *EU:s konkurrenskraft på lång sikt, efter 2030*, som är uppbyggt kring nio ömsesidigt förstärkande faktorer med målet att arbeta för ett tillväxtfrämjande regelverk. I det meddelandet fastställs politiska prioriteringar i syfte att aktivt säkerställa strukturella förbättringar, välfokuserade investeringar och regleringsåtgärder för unionens och dess medlemsstaters konkurrenskraft på lång sikt. Rekommendationerna nedan bidrar till att hantera dessa prioriteringar.
- (5) Den europeiska planeringsterminen 2023 fortsätter att utvecklas i takt med genomförandet av faciliteten. Ett fullständigt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanerna är fortfarande viktigt för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna behandlar alla eller en betydande del av de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdats under senare år. De landsspecifika rekommendationerna från 2019, 2020 och 2022 är dessutom lika relevanta för de återhämtnings- och resiliensplaner som granskats, uppdaterats eller ändrats i enlighet med artiklarna 14, 18 och 21 i förordning (EU) 2021/241.

- (6) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/435⁵ (*REPowerEU-förordningen*), som antogs den 27 februari 2023, syftar till att snabbt fasa ut unionens beroende av import av ryska fossila bränslen. Detta kommer att bidra till energitrygghet och diversifiering av unionens energiförsörjning, samtidigt som användningen av förnybar energi, energilagringsskapaciteten och energieffektiviteten ökar. Genom REPowerEU-förordningen får medlemsstaterna möjlighet att lägga till ett nytt REPowerEU-kapitel i sina nationella återhämtnings- och resiliensplaner för att på så sätt finansiera viktiga reformer och investeringar som ska bidra till att målen för REPowerEU uppnås. Dessa reformer och investeringar kommer också att bidra till att öka konkurrenskraften för unionens nettonollindustri enligt vad som anges i industriplanen i den gröna given, och till att hantera de energirelaterade landsspecifika rekommendationer som utfärdats till medlemsstaterna 2022 och, i förekommande fall, 2023. Genom REPowerEU-förordningen införs en ny kategori icke återbetalningspliktigt ekonomiskt stöd som görs tillgängligt för medlemsstaterna för att de ska kunna finansiera nya energirelaterade reformer och investeringar inom ramen för sina återhämtnings- och resiliensplaner.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/435 av den 27 februari 2023 om ändring av förordning (EU) 2021/241 vad gäller REPowerEU-kapitel i planer för återhämtnings och resiliens och om ändring av förordningarna (EU) nr 1303/2013, (EU) 2021/1060 och (EU) 2021/1755 samt direktiv 2003/87/EG (EUT L 63, 28.2.2023, s. 1).

- (7) Den 8 mars 2023 antog kommissionen ett meddelande med finanspolitisk vägledning för 2024 (*meddelandet av den 8 mars 2023*). Det syftar till att stödja utarbetandet av medlemsstaternas stabilitets- och konvergensprogram och därigenom stärka samordningen av politiken. Kommissionen erinrade om att stabilitets- och tillväxtpaktens allmänna undantagsklausul kommer att avaktiveras i slutet av 2023. Kommissionen efterlyste en finanspolitik under 2023–2024 som säkerställer en hållbar skuldsättning på medellång sikt och ökar den potentiella tillväxten på ett hållbart sätt, och uppmanade medlemsstaterna att i sina stabilitets- och konvergensprogram för 2023 ange hur deras finanspolitiska planer kommer att säkerställa att fördragets referensvärde för underskottet på 3 % av bruttonationalprodukten (BNP) respekteras och säkerställa en realistisk och kontinuerlig skuldminskning, eller att skulden ligger kvar på försiktiga nivåer, på medellång sikt. Kommissionen uppmanade också medlemsstaterna att fasa ut de nationella finanspolitiska åtgärder som införts för att skydda hushåll och företag mot energiprischocker, med början med de minst riktade åtgärderna. Kommissionen angav att om det skulle behövas en förlängning av stödåtgärderna på grund av ett förnyat energipristryck bör medlemsstaterna bättre rikta sådana åtgärder till utsatta hushåll och företag. Kommissionen angav att de finanspolitiska rekommendationerna skulle kvantifieras och differentieras. Såsom föreslås i kommissionens meddelande av den 9 november 2022 om riktlinjer för en reform av EU:s ramverk för ekonomisk styrning skulle de finanspolitiska rekommendationerna dessutom formuleras utifrån primära nettoutgifter. Alla medlemsstater rekommenderades att fortsätta att skydda nationellt finansierade investeringar och säkerställa att faciliteten och andra unionsmedel används på ett ändamålsenligt sätt, särskilt mot bakgrund av målen för den gröna och den digitala omställningen och för resiliensen. Kommissionen angav att den kommer att föreslå rådet att inleda underskottsbaserade förfaranden vid alltför stora underskott under våren 2024 på grundval av utfallet för 2023, i enlighet med gällande lagstiftning.

- (8) Den 26 april 2023 lade kommissionen fram lagstiftningsförslag för att genomföra en omfattande reform av unionens regler för ekonomisk styrning. Huvudsyftet med förslagen är att stärka hållbarheten i den offentliga skuldsättningen och att främja en hållbar och inkluderande tillväxt i samtliga medlemsstater genom reformer och investeringar. I sina förslag strävar kommissionen efter att förbättra det nationella egenansvaret, förenkla ramverket och röra sig i riktning mot ett större medelfristigt fokus, tillsammans med ett effektivt och mer enhetligt genomdrivande av efterlevnaden. Enligt rådets slutsatser av den 14 mars 2023 om riktlinjer för en reform av EU:s ramverk för ekonomisk styrning är målet att slutföra lagstiftningsarbetet 2023.
- (9) Den 11 maj 2021 lämnade Ungern in sin nationella återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen i enlighet med artikel 18.1 i förordning (EU) 2021/241. Kommissionen har med stöd av artikel 19 i förordning (EU) 2021/241 bedömt återhämtnings- och resiliensplanens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V till den förordningen. Den 15 december 2022 antog rådet sitt genomförandebeslut om godkännande av bedömningen av Ungerns återhämtnings- och resiliensplan⁶. Delutbetalningarna ska verkställas på villkor att kommissionen antar ett beslut i enlighet med artikel 24.5 i förordning (EU) 2021/241 om att Ungern på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som angetts i rådets genomförandebeslut. För att delmålen och målen ska anses ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt får delmål och mål som tidigare uppnåtts inte ha upphävts.

⁶ ST 15447/22; ST 15447/22 ADD 1.

- (10) Den 2 maj 2023 lämnade Ungern in sitt nationella reformprogram för 2023 och sitt konvergensprogram för 2023, i enlighet med artikel 8.1 i förordning (EG) nr 1466/97. De båda programmen har bedömts samtidigt för att deras inbördes kopplingar ska kunna beaktas. I enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241 återspeglas Ungerns halvårsvisa rapporter om framstegen avseende målen i återhämtnings- och resiliensplanen också i 2023 års nationella reformprogram. En ny lag om rättsväsendet trädde i kraft den 1 juni 2023.
- (11) Den 24 maj 2023 offentliggjorde kommissionen 2023 års landsrapport för Ungern. Rapporten innehöll en bedömning av hur väl Ungern hade lyckats med de relevanta landsspecifika rekommendationer som rådet antog mellan 2019 och 2022, och en utvärdering av Ungerns genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen. Utifrån denna analys konstaterades i landsrapporten brister i fråga om de utmaningar som inte eller endast delvis hade åtgärdats genom återhämtnings- och resiliensplanen, och även nya och framväxande utmaningar. I landsrapporten bedömdes också Ungerns framsteg med genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och med att uppnå unionens överordnade mål för sysselsättning, kompetens och fattigdomsbekämpning samt framstegen med att uppnå FN:s mål för hållbar utveckling.

- (12) Kommissionen har genomfört en fördjupad granskning enligt artikel 5 i förordning (EU) nr 1176/2011 för Ungern och resultatet offentliggjordes den 24 maj 2023.

Kommissionen drog slutsatsen att Ungern har makroekonomiska obalanser. I synnerhet har sårbarheter kopplade till ett mycket kraftigt pristryck och behoven av utländsk och offentlig finansiering ökat och är betydande. Inflationen har ökat avsevärt och har ännu inte börjat dämpas på ett synbart sätt. Om inflationen skulle ligga kvar på en hög nivå under en längre tid skulle det ytterligare urholka konkurrenskraften och det skulle kunna leda till att finansieringskostnaderna förblev höga. Det nuvarande stora underskottet i bytesbalansen ökade kraftigt av de högre energipriserna 2022 och de utländska kortfristiga skulderna har ökat. Förbättringen av bytesbalansen 2023 och 2024 är beroende av den förväntade ytterligare avmattningen av energipriserna, men det nuvarande underskottet i bytesbalansen förväntas ändå förbli icke försumbart 2023 och 2024. Ekonomins höga energiintensitet är viktig för den nuvarande utvecklingen av bytesbalansen. Underskottet i de offentliga finanserna har varit stort, till viss del beroende på de politiska åtgärderna för att hantera pandemin och energikriserna, och står för en stor del av den externa upplåningen i ekonomin. Den offentliga skuldkvoten sjönk till följd av en markant nominell BNP-tillväxt men det kan hotas av en avmattning i aktiviteten och fortsatt höga underskott. Statens lånekostnader har ökat sedan 2021 och regeringen står inför en ökad räntebörda, medan skuldlöptiden är relativt kort. Bostadspriserna fördubblades under fem år men prisökningarna stannade upp i slutet av 2022. Sannolikheten för ett betydande nominellt prisfall tycks dock begränsad mot bakgrund av hushållens låga skuldsättning, och även med tanke på den nuvarande höginflationsekonomin. De identifierade sårbarheterna har förvärrats av inkonsekvent politik. Effektiv samordning och klar avgränsning av den makroekonomiska politiken, understött av en stark institutionell politisk ram, är ytterst viktigt både för att skydda den finanspolitiska och externa hållbarheten och för att förankra förväntningarna. Ett punktligt och fullständigt genomförande av de strukturreformer som ingår i Ungerns återhämtnings- och resiliensplan förväntas bidra till att minska den makroekonomiska sårbarheten och stödja tillväxt och anpassning på medellång sikt.

- (13) Enligt uppgifter som validerats av Eurostat minskade Ungerns underskott i de offentliga finanserna från 7,1 % av BNP 2021 till 6,2 % 2022, medan den offentliga skuldkvoten sjönk från 76,6 % av BNP i slutet av 2021 till 73,3 % i slutet av 2022. Den 24 maj 2023 lade kommissionen fram en rapport enligt artikel 126.3 i fördraget. Rapporten behandlade Ungerns budgetläge utifrån det faktum att dess underskott i de offentliga finanserna 2022 överskred fördragets referensvärde på 3 % av BNP. Rapporten slog fast att underskottskriteriet inte var uppfyllt. I linje med meddelandet av den 8 mars 2023 föreslog kommissionen inte att några nya förfaranden vid alltför stora underskott skulle inledas under våren 2023. Kommissionen förklarade därefter att den skulle föreslå rådet att inleda underskottsbaserade förfaranden vid alltför stora underskott under våren 2024 på grundval av utfallet för 2023. Ungern bör ta hänsyn till detta vid genomförandet av 2023 års budget och när budgeten för 2024 utarbetas.

- (14) Saldot i de offentliga finanserna har påverkats av de finanspolitiska åtgärder som vidtagits för att mildra de ekonomiska och sociala effekterna av de stigande energipriserna. 2022 omfattade sådana finanspolitiska inkomstminskande åtgärder en sänkning av punktskatterna på bränslen, medan de finanspolitiska utgiftshöjande åtgärderna omfattade subventioner till allmännyttiga företag för förluster till följd av tak på hushållens energipriser, och stödssystem för energiintensiva företag. Kostnaden för dessa åtgärder kompenseras delvis av nya skatter på oförutsedda vinster för energiproducenter och energileverantörer, nämligen en tillfällig skatt på spridningen mellan Brent-olja och Uralolja, en tillfällig skatt på energileverantörers inkomst och en tillfällig ökning av gruvdriftsavgifter. Kommissionen uppskattar nettobudgetkostnaden för dessa åtgärder till 1,0 % av BNP 2022. Saldot i de offentliga finanserna har också påverkats av budgetkostnaderna för erbjudande av tillfälligt skydd för fördrivna personer från Ukraina, vilket beräknas uppgå till 0,1 % av BNP 2022. Samtidigt sjönk den uppskattade kostnaden för tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen till 0,1 % av BNP 2022, från 1,9 % 2021.
- (15) Den 18 juni 2021 rekommenderade rådet Ungern⁷ att under 2022 vidmakthålla en stödjande finanspolitisk inriktning, inbegripet den impuls som ges genom faciliteten, samt att upprätthålla nationellt finansierade investeringar.

⁷ Rådets rekommendation av den 18 juni 2021 med avgivande av rådets yttrande om Ungerns konvergensprogram 2021 (EUT C 304, 29.7.2021, s. 78).

- (16) Enligt kommissionens beräkningar var den finanspolitiska inriktningen⁸ under 2022 stödjande och uppgick till –0,4 % av BNP, i enlighet med rådets rekommendation. I enlighet med rådets rekommendation fortsatte Ungern att stödja återhämtningen med investeringar som ska finansieras genom faciliteten. Utgifter som finansierades med bidrag från faciliteten och andra unionsmedel uppgick till 1,5 % av BNP 2022 (2,1 % av BNP 2021). Minskningen av utgifter som finansieras av bidrag från faciliteten och andra unionsmedel 2022 berodde på ett lägre utnyttjande av de europeiska struktur- och investeringsfonderna. Nationellt finansierade investeringar gav ett kontraktivt bidrag på 0,2 procentenheter till den finanspolitiska inriktningen⁹. Ungern upprätthöll därför inte nationellt finansierade investeringar, vilket inte är i överensstämmelse med rådets rekommendation. Samtidigt gav ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (exklusive nya åtgärder på inkomstsidan) ett kontraktivt bidrag på 0,6 procentenheter till den finanspolitiska inriktningen. Ungern hade därför tillräcklig kontroll över ökningen av nationellt finansierade löpande utgifter.

⁸ Den finanspolitiska inriktningen mäts som förändringen i primära utgifter (exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan) och exklusive tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen, men inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten och andra unionsmedel, i förhållande till den potentiella tillväxten på medellång sikt. Mer information finns i ruta 1 i de statistiska tabellerna över offentliga finanser.

⁹ Övriga nationellt finansierade kapitalutgifter gav ett expansivt bidrag på 1,7 procentenheter av BNP, vilket beror på effekterna av ett inköp av gaslager av en särskild enhet som klassificerats som en del av den offentliga sektorn.

- (17) Det makroekonomiska scenario som ligger till grund för budgetprognoserna i konvergensprogrammet för 2023 är mer gynnsamt än kommissionens vårprognos 2023 för 2023 och tiden därefter. Regeringen beräknar att BNP i fasta priser kommer att öka med 1,5 % under 2023 och med 4,0 % under 2024. I kommissionens vårprognos 2023 förutses som jämförelse en lägre real BNP-tillväxt på 0,5 % 2023 och 2,8 % 2024, främst till följd av lägre förväntad tillväxt inom privat konsumtion beroende på lägre förväntad tillväxt av nominella löner och en något högre arbetslöshetsnivå. Kommissionen förutser även att den offentliga konsumtionen och nettoexporten kommer att öka mindre. Den nominella BNP-tillväxt som förväntas enligt kommissionens vårprognos 2023 är lägre under prognosperioden beroende på den lägre förväntade BNP-tillväxten och BNP-deflatorn.
- (18) I sitt konvergensprogram för 2023 räknar regeringen med att underskottet i de offentliga finanserna kommer att minska till 3,9 % av BNP 2023. Minskningen 2023 avspeglar främst högre skatteintäkter som drivs av den höga inflationen och tillfälliga skatter på oförutsedda vinster och sektorsskatter som beräknas uppgå till 1,5 % av BNP 2023. Enligt konvergensprogrammet för 2023 förväntas den offentliga skuldkvoten i förhållande till BNP sjunka från 73,3 % i slutet av 2022 till 69,7 % i slutet av 2023. I kommissionens vårprognos 2023 förutses ett underskott i de offentliga finanserna på 4,0 % av BNP för 2023. Detta är i linje med det beräknade underskottet i konvergensprogrammet för 2023. Enligt kommissionens vårprognos 2023 väntas en högre offentlig skuldkvot i förhållande till BNP, på 70,7 %, i slutet av 2023. Skillnaden beror på den lägre BNP-tillväxten och BNP-deflatorn i kommissionens vårprognos 2023.

- (19) Saldot i de offentliga finanserna 2023 förväntas fortsatt påverkas av de finanspolitiska åtgärder som antagits för att mildra de ekonomiska och sociala effekterna av de stigande energipriserna. De består av åtgärder som förlängts från 2022, särskilt subventioner till allmännyttiga företag för förluster till följd av tak på hushållens energipriser, och stödssystem för energiintensiva företag. Kostnaden för dessa åtgärder kompenseras fortfarande delvis av skatter på oförutsedda vinster för energileverantörer. Med hänsyn till dessa inkomster beräknas nettobudgetkostnaden för stödåtgärderna i kommissionens vårprognos 2023 uppgå till 1,2 % av BNP 2023¹⁰. Åtgärderna 2023 verkar inte vara inriktade på de mest utsatta hushållen eller företagen och de flesta av dem bevarar inte fullt ut prissignalen för att minska efterfrågan på energi och öka energieffektiviteten. Till följd av detta ska inga riktade stödåtgärder beaktas i bedömningen av efterlevnaden av rådets rekommendation av den 12 juli 2022¹¹.
- (20) I sin rekommendation av den 12 juli 2022 rekommenderade rådet Ungern att under 2023 säkerställa att ökningen av de nationellt finansierade primära löpande utgifterna är i linje med en neutral inriktning på politiken¹², med beaktande av ett fortsatt tillfälligt och riktat stöd till de hushåll och företag som drabbas hårdast av de höjda energipriserna och till människor som flyr från Ukraina. Ungern bör vara redo att anpassa de löpande utgifterna efter den föränderliga situationen. Ungerns rekommenderades även att öka de offentliga investeringarna för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet med beaktande av REPowerEU-initiativet, inbegripet med hjälp av faciliteten och andra unionsmedel.

¹⁰ Siffran motsvarar de årliga budgetkostnaderna för de åtgärderna, inbegripet löpande inkomster och utgifter liksom i förekommande fall åtgärder avseende kapitalutgifter.

¹¹ Rådets rekommendation av den 12 juli 2022 om Ungerns nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Ungerns konvergensprogram 2022 (EUT C 334, 1.9.2022, s. 136).

¹² Enligt kommissionens vårprognos 2023 beräknas Ungerns potentiella produktionstillväxt på medellång sikt (10-årigt genomsnitt), som används för att mäta den finanspolitiska inriktningen, uppgå till 16,6 % i nominella termer.

(21) I sin vårprognos 2023 förväntar sig kommissionen en stram inriktning på finanspolitiken (+4,2 % av BNP) under 2023, i en miljö med hög inflation. Detta följer på en expansiv inriktning av finanspolitiken 2022 (-0,4 % av BNP). Ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (ej inräknat diskretionära åtgärder på inkomstsidan) under 2023 beräknas ge ett kontraktivt bidrag på 2,2 % av BNP till den finanspolitiska inriktningen. Därför är den förväntade ökningen av nationellt finansierade primära löpande utgifter i överensstämmelse med rådets rekommendation av den 12 juli 2022. Utgifter som finansieras med bidrag från faciliteten och andra unionsmedel beräknas uppgå till 2,3 % av BNP 2023, medan nationellt finansierade investeringar beräknas ge ett kontraktivt bidrag till den finanspolitiska inriktningen på 0,6 procentenheter¹³. Ungern planerar därför att finansiera ytterligare investeringar genom faciliteten och andra unionsmedel, även om de nationellt finansierade investeringarna inte förväntas upprätthållas. Ungern planerar att finansiera offentliga investeringar för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet, såsom utveckling av elnätet, modernisering av förortståg, stöd till användning av solpaneler på bostadshus, tillhandahållande av bärbara datorer till lärare och elever i grund- och gymnasieskolor och digitaliseringsåtgärder inom hälso- och sjukvården, som finansieras av faciliteten och andra unionsmedel.

¹³ Övriga nationellt finansierade kapitalutgifter beräknas ge ett kontraktivt bidrag på 2,2 procentenheter av BNP. Den stora minskningen av kapitalutgifter 2023 är kopplad till de betydande effekterna av ett inköp av gaslager av en särskild enhet som klassificerats som en del av den offentliga sektorn 2022.

- (22) I konvergensprogrammet för 2023 förväntas underskottet i de offentliga finanserna minska till 2,9 % av BNP 2024. Minskningen 2024 avspeglar främst en avsevärd minskning av offentliga utgifter som andel av GDP, i synnerhet för fasta bruttoinvesteringar, insatsförbrukning och ersättningar till anställda. Enligt konvergensprogrammet för 2023 förväntas den offentliga skuldkvoten i förhållande till BNP minska till 66,7 % i slutet av 2024. Baserat på de politiska åtgärder som är kända vid stoppdatumet för prognosen förutses i kommissionens vårprognos 2023 ett underskott i de offentliga finanserna på 4,4 % av BNP 2024. Detta är högre än det underskott som beräknats in konvergensprogrammet för 2023, främst till följd av högre förväntade utgifter för fasta bruttoinvesteringar i linje med den senaste utvecklingen och högre insatsförbrukning beroende på kvardröjande inflationstryck. Enligt kommissionens vårprognos 2023 väntas en högre offentlig skuldkvot i förhållande till BNP, på 71,1 %, i slutet av 2024.
- (23) I konvergensprogrammet för 2023 förutses en utfasning av en del av energistödåtgärderna under 2024. Kommissionen räknar för närvarande med en nettokostnad för energistödåtgärder på 0,4 % av BNP 2024, jämfört med 1,2 % av BNP 2023. Dessa beräkningar bygger på antagandet att inga nya energiprishöjningar kommer att ske. De energistödåtgärder som för närvarande planeras finnas kvar under 2024 verkar inte vara riktade mot utsatta hushåll eller företag. De bibehåller inte helt prissignalen för att minska efterfrågan på energi och öka energieffektiviteten.

(24) I förordning (EG) nr 1466/97 efterlyses en årlig förbättring av det strukturella budgetsaldot för att uppnå det medelfristiga budgetmålet med 0,5 % av BNP som riktmärke¹⁴. Med hänsyn till de offentliga finansernas hållbarhet och behovet av att minska underskottet till under fördragets referensvärde på 3 % av BNP skulle det enligt kommissionen vara lämpligt att förbättra det strukturella saldot med minst 0,5 % av BNP för 2024. För att säkerställa en sådan förbättring, och i enlighet med kommissionens metod, bör ökningen av nationellt finansierade primära nettoutgifter¹⁵ under 2024 inte överstiga 4,4 %, vilket återspeglas i denna rekommendation. Detta kommer också att bidra till att minska den underliggande inflationen, som är långt över EU-genomsnittet och som skulle kunna leda till förlorad konkurrenskraft om den blir bestående, och till att skydda utlandsställningen. Samtidigt bör de återstående energistödåtgärderna (som för närvarande uppskattas av kommissionen till 1,2 % av BNP 2023) fasas ut, om utvecklingen på energimarknaden tillåter detta och med början med de minst riktade åtgärderna, och de därmed sammanhängande besparingarna bör användas för att minska underskottet i de offentliga finanserna. Enligt kommissionens uppskattning skulle detta leda till en lägre ökning av de primära nettoutgifterna än vad som rekommenderats för 2024.

¹⁴ Artikel 5 i förordning (EG) nr 1466/97 kräver också en anpassning på mer än 0,5 % av BNP för medlemsstater med en offentlig skuld som överstiger 60 % av BNP, eller med mer uttalade risker för en hållbar skuldsättning.

¹⁵ Primära nettoutgifter definieras som nationellt finansierade utgifter exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och exklusive ränteutgifter samt utgifter för konjunkturberoende arbetslöshetsutgifter.

- (25) Om politiken förblir oförändrad beräknas enligt kommissionens vårprognos 2023 de nationellt finansierade primära nettoutgifterna öka med 7,0 % under 2024, vilket ligger över den rekommenderade tillväxttakten. Den anpassning som planeras enligt kommissionens vårprognos 2023 är mindre än besparingarna från en fullständig utfasning av energistödåtgärder vilket beror på högre utgifter för insatsförbrukning och för fasta bruttoinvesteringar och den förväntade utfasningen av tillfälliga skatter på oförutsedda vinster och sektorsskatter.
- (26) Enligt konvergensprogrammet för 2023 förväntas den offentliga sektorns investeringar minska från 5,1 % av BNP 2023 till 3,7 % av BNP 2024. Den minskade investeringsnivån avspeglar minskade nationellt finansierade investeringar och minskade investeringar finansierade av unionen.
- (27) I konvergensprogrammet för 2023 beskrivs en finanspolitisk utveckling på medellång sikt fram till 2027. Enligt konvergensprogrammet för 2023 förväntas underskottet i de offentliga finanserna successivt minska till 1,9 % av BNP 2025, 1,4 % 2026 och 0,9 % 2027. Underskottet i de offentliga finanserna beräknas därför ligga kvar under 3 % av BNP under programperioden. Enligt konvergensprogrammet för 2023 förväntas den offentliga skuldkvoten i förhållande till BNP sjunka från 66,7 % i slutet av 2024 till 56,3 % till slutet av 2027.

(28) Penning-, finans- och den ekonomiska utvecklingspolitiken bemötte inte den senaste tidens ekonomiska utmaningar på ett samordnat sätt, vilket minskade de övergripande politiska åtgärdernas effektivitet. Penningpolitiken började stramas åt 2021 men den finanspolitiska expansionen fortsatte fram till början av 2022. Ett flertal tillfälliga politiska åtgärder som införts sedan 2021 har haft som syfte att upprätthålla hushållens köpkraft på ett oriktat sätt, genom pris- och räntetak och genom energisubventioner som är betungande för de offentliga finanserna. Pristak infördes på motorbränslen och vissa baslivsmedel. Räntetak infördes på hypotekslån med rörlig ränta, lån till små och medelstora företag, vissa studielån och stora bankinsättningar. Majoriteten av dessa avvecklas 2023. Kostnaden för åtgärderna har främst burits av företag och finanssektorn, genom högre indirekta skatter, och deras snedvridande effekter har bidragit till minskad inhemsk produktion och högre priser bland produkter som inte direkt påverkas av taken. De har även hindrat justeringen av efterfrågan till de nya ekonomiska förutsättningarna. Ekonomisk utvecklingspolitik har grundats på system för subventionerade lån för att hjälpa företag att anpassa sig till ekonomiska chocker. Ett omfattande system för subventionerade lån med fast ränta infördes i februari 2023 för att stödja företag som står inför ökande energikostnader. Pris- och räntetaken och de subventionerade lånen har motverkat de penningpolitiska åtgärderna för att minska inflationen, bland annat genom att göra centralbankens instrument mindre effektiva. Europeiska centralbanken har konstaterat att vissa lagstiftningsåtgärder, inbegripet taket på bankinlåningsräntor, hindrar bedrivandet av en effektiv penningpolitik.

- (29) Brister i planeringen och genomförandet av budgeten har ökat den expansiva snedvridningen av finanspolitiken och har därför bidragit till många av Ungerns nuvarande makroekonomiska utmaningar. Sedan 2016 har det mycket tidiga antagandet av årliga budgetar försämrat kvaliteten på de makroekonomiska prognoserna och budgetprognoserna. Olika regler om budgetär flexibilitet och stora budgetreserver möjliggjorde högre diskretionära utgifter, vilket ökade finanspolitikens konjunkturförstärkande egenskaper. Ad hoc-beslut om utgifter fattades ofta vid slutet av budgetåret eller antogs genom regeringsdekret under året utan adekvat parlamentarisk tillsyn och offentligt samråd, vilket i sin tur ledde till minskad insyn i budgeten. Det nationella finanspolitiska ramverket har inte förhindrat höga underskott i de offentliga finanserna på grund av brister i utformningen av landets finanspolitiska regler, däribland en skuldregel med konjunkturförstärkande egenskaper, det bristande genomförandet av budgetplaneringen på medellång sikt, som undergrävts ytterligare av de särskilda bestämmelserna i ordningen för ”risktillstånd”, och den begränsade rollen och resurserna för det finanspolitiska rådet. Det nationella finanspolitiska rådets begränsade mandat och resurser hindrar dess effektivitet när det gäller att styra offentliga diskussioner om finanspolitiska frågor.
- (30) Bostadspriserna har ökat kraftigt i Ungern under det senaste årtiondet, medan bostadsutbudet har förblivit begränsat. Dåligt riktade subventionsordningar för bostadsköp, även tillgängliga för hushåll med högre inkomst som redan äger en bostad, har bidragit till den senaste tidens prisökningar. Subventioner för bostadsbyggande, inbegripet bidrag, subventionerade lån och förmånliga mervärdesskattesatser, är på samma sätt oriktade.

(31) I enlighet med artikel 19.3 b i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.2 i bilaga V till den förordningen ska återhämtnings- och resiliensplanen omfatta ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar som ska vara genomförda senast 2026. I enlighet med artikel 14.6 i förordning (EU) 2021/241 uttryckte Ungern sin avsikt att begära upp till 6 600 000 000 EUR i ytterligare lånestöd inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Det är viktigt att snabbt gå vidare med genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen på grund av den tillfälliga karaktären hos faciliteten som gäller fram till 2026. Det är lika viktigt för Ungern att säkerställa en adekvat administrativ kapacitet för att fullgöra åtagandena enligt återhämtnings- och resiliensplanen. Ett snabbt införande av det nya REPowerEU-kapitlet i återhämtnings- och resiliensplanen kommer att göra det möjligt att finansiera ytterligare reformer och investeringar till stöd för Ungerns strategiska mål på energiområdet och för den gröna omställningen. Ett systematiskt och ändamålsenligt deltagande av lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter och andra relevanta berörda parter är fortsatt viktigt för ett framgångsrikt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen, liksom annan ekonomisk politik och sysselsättningspolitik utanför planen, för att säkerställa att fler känner ett egenansvar för den övergripande politiska agendan. Genomförandet av Ungerns återhämtnings- och resiliensplan har försenats avsevärt på grund av det sena antagandet av rådets genomförandebeslut om godkännande av bedömningen av Ungerns återhämtnings- och resiliensplan i december 2022. Ett snabbt och stabilt genomförande av planen skulle kräva att 27 delmål som rör stärkandet av rättsväsendets oberoende och skyddet av unionens ekonomiska intressen uppfylls. Ingen betalning inom ramen för återhämtnings- och resiliensplanen är möjlig innan dessa delmål har genomförts korrekt och till fullo. Ungerns REPowerEU-bidrag uppgår till 701,6 miljoner EUR. Ungern planerar att använda REPowerEU-bidraget och ytterligare lån till energirelaterade investeringar.

- (32) Kommissionen godkände alla Ungerns sammanhållningspolitiska programdokument 2022. Det är viktigt att gå vidare med ett snabbt genomförande av de sammanhållningspolitiska programmen i komplementaritet och synergi med återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, för att den gröna och den digitala omställningen ska lyckas, den ekonomiska och sociala resiliensen öka och en balanserad territoriell utveckling uppnås i Ungern.
- (33) Förutom de ekonomiska och sociala utmaningar som åtgärdas genom återhämtnings- och resiliensplanen och de sammanhållningspolitiska programmen står Ungern inför ett antal ytterligare utmaningar kopplade till fattigdom och arbetsmarknadskonkurrens inom tjänste- och energisektorn.
- (34) Även om fattigdomsindikatorerna överlag har förbättrats under det senaste årtiondet har den relativa situationen försämrats för vissa utsatta grupper, såsom låginkomsthushåll, barn, personer med funktionsnedsättning, romer och människor som bor i avlägsna samhällen på landsbygden. Den allvarliga materiella och sociala fattigdomen är en av de högsta i unionen och skillnaderna mellan olika regioner är betydande. Den är särskilt hög bland barn och romer. Utsatta grupper har svårt att få tillgång till socialt bistånd, utbildning, hälso- och sjukvård och tjänster för att söka arbete. Hushåll utan en stabil inkomst har ett försvagat socialt skyddsnät. Skattesystemet belastar lågavlönade arbetstagare på ett oproportionerligt sätt. De viktigaste inkomstkällorna för låginkomsthushåll har inte hållit jämna steg med levnadskostnaderna under det senaste årtiondet. Tillräckligheten för minimiinkomst är en av de lägsta i EU. Den senaste tidens ökade energi- och livsmedelspriser medför en oproportionerligt tung börda för låginkomsttagare, medan stödåtgärder i huvudsak är oriktade. Den senaste ändringen av lagstiftningen om socialt skydd minskade statens ansvar att tillhandahålla social omsorg.

- (35) Den övergripande sysselsättningsgraden är relativt hög men vissa utsatta grupper, såsom romer, lågutbildade, kvinnor med omsorgsansvar och personer med funktionsnedsättningar, har svårt att komma in på den öppna arbetsmarknaden på grund av svagheter när det gäller skolgång, utbildning, sociala trygghetssystem och stödstrukturer för arbetssökande. Skillnaderna i sysselsättningsgrad för lågutbildade, romer och personer med funktionsnedsättningar är ihållande höga. En av fem kvinnor som söker anställning stängs ute från arbetsmarknaden på grund av omsorgsansvar för barn eller anhöriga med funktionsnedsättningar. Förmånerna och tillgången till effektiva aktiva arbetsmarknadsåtgärder för utsatta grupper är otillräckliga. Arbetslöshetsersättningens varaktighet är tre månader, medan den genomsnittliga längden på arbetslösheten var 9,4 månader, baserat på data från arbetskraftsundersökningen 2022. Fyra av tio registrerade arbetslösa är utan förmåner. Den långa genomsnittliga registreringstiden tyder på kapacitetsutmaningar hos den offentliga arbetsförmedlingen. Andelen arbetssökande med låg grundkompetens är mer än dubbelt så mycket jämfört med det nationella genomsnittet. Andelen vuxna som deltar i utbildning är fortsatt låg, i synnerhet bland lågutbildade och arbetslösa.
- (36) Den sociala dialogen är fortfarande bland de svagaste i unionen och har nyligen försämrats ytterligare. Det huvudsakliga trepartsorganet fungerar huvudsakligen som ett forum för informationsutbyte och samråd och har ingen formell rättslig ram, och det saknas även en meningsfull dialog med undantag för fastställande av minimilön. Medan bristen på lärare är en växande utmaning har nya rättsliga bestämmelser begränsat lärares rättigheter till kollektiva åtgärder och vidgat möjligheterna för arbetsgivare att retroaktivt säga upp lärare som deltar i civil olydnad för att protestera mot arbetsförhållanden. Nyligen genomförda reformer, införda utan meningsfull dialog med de relevanta fackförbunden, påverkade arbetsvillkoren negativt och försvagade hälso- och sjukvårdspersonals möjligheter att föra sin egen talan.

(37) Under den senaste tiden har det förekommit inblandning från de offentliga myndigheterna i ett flertal marknader, med resultatet att rättssäkerheten har försvagats. Denna inblandning tenderade att avskräcka från eller begränsa unionsinvesteringar och utländska investeringar i vissa marknader, vilket har möjliggjort uppköp av företag av statsägda eller privata företag med nära band till regeringen. Inblandningen får även allvarliga följder för den inre marknadens grundläggande principer och rättsstatsprincipen, genom att minska möjligheterna till hållbar ekonomisk tillväxt. Till exempel utsätts specifika företag och industrier för diskriminerande behandling genom anpassade skatter, pristak och föreskrifter som införs med kort varsel och utan föregående samråd. Sedan 2020 har regeringen även utnyttjat sina extraordinära befogenheter enligt ”risktillståndet” för att införa sådana åtgärder. Budgetintäkterna från sektorsspecifika skatter är betydande. Nyligen införde regeringen till exempel administrativa pristak och en vinstskatt på 90 % på tillverkningen av cement och keramiska material. Detta är industrier med en hög andel utländskt ägande. I december 2022 höjde regeringen plötsligt skatten för försäkringsbolag och läkemedelsföretag. Bankerna var belastade med ett flexibelt bolånetak, vilket påverkade både deras kapacitet att erbjuda lån och deras lönsamhet. Selektiva och godtyckliga administrativa kontroller, böter och avslag av tillstånd har använts för att utöva otillbörliga påtryckningar på vissa företag, i synnerhet inom detaljhandel och transport. Effektiva rättsmedel tycks saknas mot godtyckliga åtgärder som vidtas av myndigheterna. Detaljhandeln står fortsatt inför oförutsägbara regleringar. Villkoren för att godkänna etableringen av eller ändringar av butiker på över 400 kvadratmeter förefaller inte vara transparenta och tillgången till domstolskontroll kan ifrågasättas. Skatten på detaljhandeln medför en oproportionerlig börda för större företag som inte har sina huvudkontor i Ungern. Regeringen använder regelbundet sin befogenhet för att undanta transaktioner från koncentrationskontroll.

Effekterna av sådana transaktioner på ekonomin, konkurrensen och den inre marknaden bedöms inte. Kriterierna för undantagen har inte fastställts på ett öppet sätt och det finns inget formellt förfarande för att bestrida dessa kriterier eller själva beslutet. Som ett resultat av interventionerna har statligt eller statsvänligt inhemskt ägande ökat inom bankverksamhet, telekommunikation, allmännyttiga företag, media och radio- och TV-sändningar, till nackdel för utländskt ägande. Baserat på tillkännagivanden från medlemmar av regeringen kan liknande transaktioner förväntas inom försäkring, detaljhandel och transport, i synnerhet när det gäller Budapest Airport. Den minskade förekomsten av utländskt kapital och kunnande, i synnerhet i industrier med högt mervärde såsom bankverksamhet och telekommunikation, riskerar att minska Ungerns möjligheter till produktivitetstillväxt och innovation.

(38) Ungerns energimix bygger på olja och gas, som vardera svarar för omkring en tredjedel av den totala energiförbrukningen. Andelen för kärnkraft och förnybara energikällor är 15 % respektive omkring 14 %. Ungern förlitar sig fortfarande i hög grad på Ryssland för både fossila bränslen och kärnkraft och dess insatser för att minska beroendet av Ryssland går sakta. Tre fjärdedelar av den inhemska gasförbrukningen täcks genom import från Ryssland. 2021 ingick Ungern ett långsiktigt gasförsörjningsavtal med Gazprom och en ändring av det förhandlades fram i april 2023, med möjlighet till ytterligare kvantiteter. Ett minskande beroende av ryska fossila bränslen kommer att kräva betydande ytterligare åtgärder, i synnerhet för att stärka samarbetet med grannländer, inbegripet vid behov när det gäller infrastruktur, för att säkerställa tillgången till alternativa fossila bränslen. Elektrifiering och de planerade investeringarna i energiintensiva industrier kommer att öka behovet av elproduktion. Trots den betydande ökningen av solenergi kapaciteten under de senaste åren är andelen kapacitet för förnybar energi fortfarande en av de lägsta i unionen. Installationen av vindkraftparker har tillfälligt upphört och förväntas återupptas efter att rättsliga restriktioner har hävts. Geotermisk energi har underutnyttjats. Det ofta förändrade regelverket innebär flera utmaningar för utvecklingen av förnybar energi. Dessutom skapar elnätets begränsade kapacitet en betydande flaskhals när det gäller att ansluta förnybara energikällor till nätet, medan bristen på flexibilitetslösningar både när det gäller efterfrågan och utbud, och begränsat konsumentinflytande, utgör ett betydande hinder för att utveckla produktionen av grön, förnybar el. En ofullständig integrering på unionens balansmarknad utgör också en missad möjlighet att optimera nätet för ytterligare kapacitet för förnybara energikällor.

- (39) Ungern har en stor potential till energieffektivitet, i synnerhet i bostadshus. Ungerns förbrukning av naturgas minskade med 20 % under perioden augusti 2022–mars 2023, jämfört med den genomsnittliga gasförbrukningen under samma period de föregående fem åren, vilket överstiger det minskningsmål på 15 % som föreskrivs i rådets förordning (EU) 2022/1369¹⁶, och detta beror också på åtgärder i den offentliga sektorn och ändringen av det system för pristak på energi som tillämpats på hushåll. Ungern uppmanas att fortsätta satsningarna på att tillfälligt minska efterfrågan på gas fram till den 31 mars 2024 i enlighet med rådets förordning (EU) 2023/706¹⁷. Trots förändringarna på senare tid innebär systemet för administrativa priser för energi att prissignaler inte fungerar som de ska och att det inte går att skapa tillräckliga incitament för energibesparingar. Pristak tillämpas enhetligt på alla hushåll. Höginkomsthushåll får också ta del av det subventionerade administrativa priset, medan låginkomsthushåll ofta bor i mindre energieffektiva hem. Riktade åtgärder för låginkomsthushåll skulle vara mer effektivt både för att stötta sårbara hushåll och uppnå energibesparingar.
- (40) Brist på arbetskraft och kompetens i sektorer och yrken som är centrala för den gröna omställningen, däribland tillverkning, utbyggnad och underhåll av nettonollteknik, skapar flaskhalsar i omställningen till en nettonollekonomi. Utbildningssystem av hög kvalitet som tillgodoser föränderliga arbetsmarknadsbehov, och riktade kompetenshöjnings- och omskolningsåtgärder är viktiga för att minska kompetensbrister och främja inkludering och omfördelning på arbetsmarknaden. För att frigöra outnyttjad arbetskraft måste dessa åtgärder vara tillgängliga, framför allt för enskilda personer och i de sektorer och regioner som påverkas mest av den gröna omställningen. 2022 rapporterades brist på arbetskraft i Ungern för 31 yrken som kräver specifika färdigheter eller kunskaper för den gröna omställningen. Samtidigt har arbetstagares deltagande i utbildning i energiintensiva industrier minskat avsevärt och ligger nu under genomsnittet i EU.

¹⁶ Rådets förordning (EU) 2022/1369 av den 5 augusti 2022 om samordnade åtgärder för att minska efterfrågan på gas (EUT L 206, 8.8.2022, s. 1).

¹⁷ Rådets förordning (EU) 2023/706 av den 30 mars 2023 om ändring av förordning (EU) 2022/1369 vad gäller förlängning av efterfrågeminskningsperioden för åtgärder för att minska efterfrågan på gas samt förstärkning av rapporteringen om och övervakningen av deras genomförande (EUT L 93, 31.3.2023, s. 1)

- (41) Mot bakgrund av kommissionens bedömning har rådet granskat konvergensprogrammet för 2023, och dess yttrande¹⁸ återspeglas i rekommendation 1.
- (42) Mot bakgrund av kommissionens fördjupade granskning och denna bedömning har rådet granskat det nationella reformprogrammet för 2023 och konvergensprogrammet för 2023. Dess rekommendationer enligt artikel 6 i förordning (EU) nr 1176/2011 återspeglas i rekommendation 1. Den politik som avses i rekommendation 1 bidrar till att ta itu med sårbarheter som är kopplade till ett mycket kraftigt pristryck och behov av utländsk och offentlig finansiering. Rekommendationerna 2 och 4 bidrar till att ta itu med rekommendation 1.

¹⁸ Enligt artikel 9.2 i förordning (EG) nr 1466/97.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Ungern att 2023 och 2024 vidta följande åtgärder:

1. Avveckla de gällande krisstödåtgärderna på energiområdet och använda besparingarna för att minska underskottet i de offentliga finanserna så snart som möjligt under 2023 och 2024. Om nya öknings av energipriset skulle kräva nya eller fortsatta stödåtgärder, säkerställa att sådana stödåtgärder är inriktade på att skydda utsatta hushåll och företag, är finanspolitiskt överkomliga och bevarar incitamenten till energibesparingar.

Säkerställa en försiktig finanspolitik, särskilt genom att begränsa den nominella ökningen av nationellt finansierade primära nettoutgifter under 2024 till högst 4,4 %¹⁹.

Upprätthålla nationellt finansierade offentliga investeringar och säkerställa ett effektivt utnyttjande av bidrag från faciliteten och andra unionsmedel, särskilt för att främja den gröna och den digitala omställningen.

För perioden efter 2024, fortsätta att eftersträva en finanspolitisk strategi på medellång sikt med gradvis och hållbar konsolidering, i kombination med investeringar och reformer som leder till högre hållbar tillväxt, för att uppnå en återhållsam offentligfinansiell ställning på medellång sikt.

Arbeta för en effektiv samordning och klar avgränsning av den makroekonomiska politiken för att säkerställa den finanspolitiska och externa hållbarheten. Fasa ut pris- och räntetak för att minska snedvridande effekter och underlätta en smidig överföring av penningpolitiken. Inrikta stödåtgärder i bostadssektorn på låginkomsthushåll. Stärka budgetramverket på medellång sikt, anpassa utarbetandet av årliga budgetar till budgetåret och begränsa handlingsfriheten vid genomförandet av årliga budgetar.

¹⁹ Detta beräknas motsvara en årlig förbättring av det strukturella budgetsaldot med minst 0,5 % av BNP för 2024, såsom beskrivs i skäl 24.

2. Skyndsamt uppnå de nödvändiga delmålen och målen med avseende på att stärka rättsväsendets oberoende och skydda unionens ekonomiska intressen i syfte att möjliggöra ett snabbt och stabilt genomförande av landets återhämtnings- och resiliensplan. Snabbt slutföra REPowerEU-kapitlet i syfte att snabbt inleda dess genomförande. Fortsätta med ett snabbt genomförande av de sammanhållningspolitiska programmen i nära komplementaritet och synergi med återhämtnings- och resiliensplanen.
3. Förbättra tillräckligheten för det sociala trygghetssystemet, inbegripet arbetslöshetsersättning. Förbättra tillgången till effektiva aktiva arbetsmarknadsåtgärder, i synnerhet kompetensutvecklingsmöjligheter för de mest utsatta grupperna, och säkerställa en effektiv social dialog. Förbättra regelverket och konkurrensen inom tjänstesektorn genom att undvika selektiva och godtyckliga administrativa interventioner och tillämpning av skräddarsydd lagstiftning som ger otillbörliga fördelar till eller missgynnar specifika företag, genom att tillämpa konkurrensgranskning systematiskt på affärstransaktioner och genom att minska vidtagandet av krisåtgärder till vad som är absolut nödvändigt, i enlighet med principerna för den inre marknaden och rättsstatsprincipen.

4. Minska det totala beroendet av fossila bränslen genom att påskynda utbyggnaden av förnybara energikällor, inbegripet vindenergi, geotermisk energi och hållbar biometan, särskilt genom att rationalisera tillståndsförfarandena, och samtidigt genomföra regelbundna miljökonsekvensbedömningar samt genom att skapa ett stödjande och förutsägbart regelverk. Fasa ut subventioner för fossila bränslen. Reformera reglerna om balansering av energimarknaden och prissättning för att möjliggöra kostnadstäckning och optimerad användning av nätet. Vid behov uppgradera elinfrastrukturen, inbegripet nät- och lagringskapaciteten Diversifiera importen av fossila bränslen för att avsevärt minska beroendet av Ryssland, bland annat genom att stärka samarbetet med andra medlemsstater, inbegripet vid behov när det gäller infrastruktur. Förbättra energieffektiviteten, i synnerhet i byggnader, och fortsätta insatserna för att minska den totala gasförbrukningen. Anpassa det nuvarande systemet för reglerade energipriser för att uppmuntra energibesparingar och samtidigt tillhandahålla riktat stöd till låginkomsthushåll. Intensifiera politiska insatser som syftar till att tillhandahålla och förvärva de färdigheter och den kompetens som krävs för den gröna omställningen.

Utfärdad i Bryssel den ...

På rådets vägnar

Ordförande
